

چند خط درباره کتاب «فرهنگ مدرن» نوشته راجر اسکروتون

تلاش برای عدم سرگشتنگی مخاطب

نظر در حوزه فرهنگ، از ایرادات و نواقص آن چشم پوشی کم.

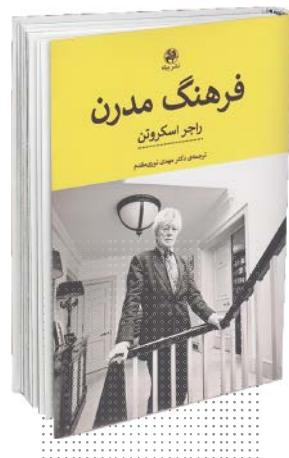
ظرافت‌ها آهنگ دلنشیین زبان فارسی

شما در برجی از صفحات کتاب نظرات انتقادی و اصلاحی بنده را در پانویس‌های کتاب مطالعه خواهید کرد. اینجانب در ترجمه این کتاب تا حد ممکن به روش دیگر کتاب‌هایی که ترجمه و تألیف کرده‌ام نهایت سعی خود را نموده‌ام تا با بهره‌گیری از ظرفات‌ها آهنگ کلام و دلنشیینی زبان فارسی، متنی در درجه اول خوانا و سپس دلنشیین را به دیدگان عزیز خواندگان فرهیخته کتاب تقديم کنم. برای ازین بردن نیاز خواندگان کتاب به منابع دیگر برای رمزگشایی و آشنایی با سیاری از مفاهیم موجود در کتاب هر یک را در پانویس صفحات به تفصیل توضیح داده و تشریح نموده‌ام.

به یاد استاد جابر عناصری

بنده به شیوه معهود خود ترجمه این کتاب را نیز به یکی از استادان و معلمان ارجمند خود تقديم کرده‌ام این بار به سبب موضوع کتاب (فرهنگ) آن را به روان پاک استاد فقید آقای دکتر جابر عناصری تقديم کردم؛ نخستین استادی که در دانشگاه (قطعه کارشناسی) من را با مفهوم فرهنگ از منظر علوم انسانی آشنا کرد.

مردی با دانشی وسیع و عمیق در حوزه‌های انسان‌شناسی و فرهنگ، استادی که برای نخستین بار در ایران به بررسی علمی فرهنگ ایرانی و جنبه‌های مختلف آن به ویژه فرهنگ عامه پرداخت و مقالات و کتاب‌های سیاری را در این زمینه تأثیف کرد. وسعت اطلاعات و دانش دانشجویان علوم دکتر عناصری به میراند بود که نه تنها دانشجویان علوم انسانی بلکه دانشجویان دیگر رشته‌ها هم جذب کلاس‌های دانشگاهی و سخنرانی‌های ایشان در مجتمع و گردشگری مختلف می‌شدند. متأسفانه در طول حیات مرحوم آقای دکتر عناصری آنچنان که باید قدر و متلت ایشان از سوی متولیان فرهنگی کشور شناخته نشد و از وی در مقام یک محقق بر ترکیب انسانی و مردم‌شناسی تجلیل به عمل نیامد. با این وجود بنده به عنوان یکی از شاگردان این استاد برجسته و فرهنگ‌شناس و فرهنگ پژوه بزرگ بر خود لازم دانستم جهت ادای دین و نیز بازشناسی این شخصیت بزرگ ایران زمین و آثار وی، ترجمه این کتاب را به روان پاک ایشان تقدیم کنم. روحشان شاد و قرین رحمت بی انتهای حضرت حق باد...

دکتر مهدی نوری مقدم

متوجه
و استاد دانشگاه

اسکروتون در کتاب «فرهنگ مدرن» به بررسی مقوله فرهنگ از دیدگاه خود می‌پردازد. وی در این کتاب در مقام فیلسوف سنت‌گرا، فرهنگ کنونی غرب به محوریت انگلستان را به چالش کشیده است. اسکروتون در ۱۲ فصل به ترتیب به ارائه تعریف فرهنگ و انواع آن، بررسی ارتباط فرهنگ و آئین، عصر روشنگری و تأثیر فرهنگ‌ساز آن، بررسی زیبایی‌شناسی غربی، رمانی سیسم بررسی هنرآوانگار و هنرکیج، پسامدرنیسم و دیگر موضوعاتی که به نظر اوی در شکل‌گیری و توسعه فرهنگ مدرن غرب نقش داشته‌اند، پرداخته است.

یکی از کتاب‌های نادر

بی‌تردید نوع نگاه اسکروتون به وضعیت کنونی فرهنگ مدرن که بهترین مصدق آن زادگاه مدرنیسم یعنی غرب است، منحصر به وی نبوده و دیگر صاحب نظران نیز نظرات انتقادی مشابه وی داشته و دارند اما بر جستگی این پژوهش اسکروتون به بررسی تمامی جنبه‌های این فرهنگ، معروفی و کالبد شکافی عوامل مؤثر در شکل‌گیری و توسعه فرهنگ مدرن و نیز نقد به دوراز تعصب و جزم‌اندیشی آن برمی‌گردد. از همین روی می‌توان فرهنگ مدرن را یکی از نادر کتاب‌هایی دانست که تاکنون در زمینه فرهنگ مدرن نگاشته شده است.

اعتراف مترجم

باور من به صحت این ادعایه می‌زنم. این کتاب به زودی در زمرة کتاب‌های مرجع دانشگاهی در حوزه علوم انسانی تبدیل خواهد شد. باید اعتراف کنم که فرهنگ مدرن در میان کتاب‌هایی که تاکنون به فارسی ترجمه کرده‌ام دشوارترین آنها بوده است. از آن روی که نویسنده نه به شیوه نگارش رسمی زبان انگلیسی بلکه به شیوه خود، کلمات را باهم آمیخته و جملات حاصل از آنها را در کاراهم قرار داده است تا بایانی بی‌شباهت به بیان دیگر صاحب نظران و فیلسوفان غربی، نظریه‌های اندیشه‌های خود را راهی کند؛ بنابراین به اینجانب بر اساس سبک خود در ترجمه، لازم بود تا با فهم کامل منظور نویسنده در تک تک جملات آنها را به گونه‌ای که فارسی ترجمه کنم که خواننده محترم کتاب دچار سرگشتنگی و ابهام نگردد.

این امر سبب صرف زمان زیادی برای ترجمه کتاب به شایسته‌ترین وجه شد هرچند که در میزیر ترجمه این کتاب همچون دانشجویی در مکتب راجر اسکروتون، بسیار از وی آموختم اما نتوانستم به عنوان یک مؤلف و مترجم صاحب

- در ترجمه این
- کتاب تا حد
- ممکن به روش
- دیگر کتاب‌هایی
- که ترجمه و
- تألیف کرده‌ام
- نهایت سعی
- خود را نموده‌ام
- تا با بهره‌گیری از
- ظرافت‌ها زبان
- فارسی، متنی در
- درجه اول خوانا و
- سپس دلنشیین
- را به دیدگان
- خواندنگان
- تقدیم کنم

مهندسي اجتماعي رابرنمي تابيد

راجر ورون اسکروتون، متولد ۲۷ فوریه ۱۹۴۴، فیلسوف بریتانیایی در زمینه زیبایی‌شناسی و فلسفه سیاسی است. راجر اسکروتون از مخالفان سرشست علم گرایان از یک سورومارکسیست‌ها از سوی دیگر است. از نظر او علم به تنهایی قادر به حل تمام مشکلات بشر نیست، از طرف دیگر او به علومی مانند روانشناسی فگستنی توجه دارد و از این رو مفاهیمی مانند مهندسی اجتماعی با برای طبی محض را نیز برئی تابد. به عنوان مثال وی در دفاع از علوم انسانی و نقد علم (طبیعی) گرایان می‌گوید: «تفسیر فرایندی است که هنگام دیدن تصویری که پیش روی ماست، از ما سر می‌زند. زمانی که نوبت به ویزیگی‌های طریف انسانی، ناگفته‌های مسئولیت‌پذیری و رازهای شادی و اندوه می‌رسد برای تفسیر درست موضوع به راهنمای و مطالعه نیاز داریم؛ و این چیزی است که علوم انسانی فراهم می‌کند، از همین رو، زمانی که پژوهشگران ادعای پرداختن به آنها را دارند و پیش‌وند «عصبی» به آنها می‌چسبانند، باید در انتظار پژوهشی مهم باشیم.»

خاتم امامان از ماست

حجت‌الاسلام محمدظریف، در نشست برکات دوران طلایی ظهور یا محروریت کتاب مکیال المکارم سخنای ایراد کرد که بخشی از آن را هفته گذشته تقديم کردیم. این کتاب ارزشمند ما را بهتر و بیشتر با فرهنگ مهدویت آشنا می‌کند.

آنچه در این قسمت نیز می‌خوانید، بخش دیگری از سخنای استاد طریف است که به برکات ظهور امام زمان اختصاص دارد. یکی از برکات ظهور امام‌عصراع، پیروزی اسلام بر همه ادیان است و این وعده الهی است. خداوند تبارک و تعالی در قرآن‌ش فرموده است: اوست آن که رسول خدا را با هدایت و آیین حق فرستاد تا او برابر همه ادیان پیروز گرداند. (توبه ۳۳)

ابو بصیر در مورد این آیه شریفه از امام صادق (ع) سوال کرد. امام فرمودند: به خداوسنگند هنوز هنگام تأویل آن نرسیده است. ابو بصیر عرض کرد: چه وقت این آیه تأویل خواهد شد؟ امام فرمودند: هنگامی که قیام‌کننده ما قیام کند انشاء....

مفضل در ضمن حديثی به امام صادق عرض کرد: آیا رسول خدا بر همه ادیان پیروز نگردید؟ امام (ع) فرمودند: رسول خدا (ص) از نظر علمی بر همه ادیان

پیروز گردید ولی از نظر عملی آها هنوز به حیات خویش ادامه می‌دهند. این وعده الهی به دوران طهور اختصاص دارد. حضرت مهدی (ع) اسلام را بر همه ادیان پیروز می‌گرداند به گونه‌ای که اثری از آنها باقی نمی‌گذارد و همه را از صحن خارج می‌سازد. امیر مؤمنان می‌فرماید: وقتی این وعده الهی تحقق پیدا می‌کند که: هیچ آبادی باقی نماند مگر آن که بامدادان و شامگاهان در آن ندای توحید و شهادت به رسالت نبی اکرم (ص) بلند شود.

رسول خدا در ضمن خطبه تاریخی خود در غدیر خم فرمودند: آگاه باشید که خاتم امامان حضرت مهدی از ماست. او پیروز شونده بر همه ادیان است.

سوان کفر و نفاق که با ظهور آن حضرت، هستی خود را در خطر می‌بینند در برابر اموی استندولی شمشیر قاطع امام به آها امان نخواهد داد.

امام باقر (ع) می‌فرماید: به نبرد بی امان خویشتن ادامه می‌دهد تا آن که جز دین حضرت محمد (ص) باقی نماند.

ایه دیگری که دلالت بر این موضوع یعنی پیروزی اسلام می‌کند، آیه شریفه از سورة آل عمران است. آنچه که می‌فرماید: اهل آسمان و زمین خواه ناخواه تسليم فرمان او می‌شوند.

ابن بکر می‌گوید: از حضرت موسی بن جعفر (ع) در مورد این آیه سوال کرد. امام فرمودند: این آیه در شأن حضرت مهدی نازل شده است. او اسلام را بر کافران عرضه نماید. هر کدام از آها که پیذیرد و اسلام آورد، با او معامله مسلمان نشود و هر کدام که تسليم نشود و اسلام را نپذیرد، گردن او را می‌زنند.

